

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรัก

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 97 วันที่ 16 – 17 กันยายน 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 62 คน
จาก เทศบาลตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

นายสิทธิ์ศักดิ์ อภิลชัยสุทธิ์ นายอำเภอแม่สาย

กล่าวต้อนรับ หน่วยงานราชการอำเภอ ผู้บริหาร
ท้องถิ่น ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน จากพื้นที่
ทต.ห้วยไคร้ อ.แม่สาย จ.เชียงราย

1. กล่าวถึงปัญหาเสพติดในอดีต อำเภอแม่สาย
ซึ่งเคยเป็นพื้นที่ภายใต้กลุ่มอิทธิพลยาเสพติดอย่างยาวนาน
2. ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรัก เป็น
โครงการในพระราชดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้า
พัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี ที่ทรงห่วงใยพื้นที่บ้าน
ห้วยส้าน โดยให้มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
เข้ามาดำเนินการในบ้านห้วยส้าน ที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยา
เสพติด โดยใช้ แนวทางการพัฒนาทางเลือก ตามศาสตร์
พระราชฯ และตำราแม่ฟ้าหลวง เป็นแนวทางดำเนินการตาม
โครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
ในพื้นที่เป้าหมาย ด้วยการสร้างทางเลือกในการประกอบ
อาชีพ เน้นการลดรายจ่ายสร้างรายได้เป็นครัวเรือนอย่างเป็น
รูปธรรม โดยมีลำดับการพัฒนาให้มีความ “อยู่รอด พอเพียง
และยั่งยืน” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง
สร้างภูมิคุ้มกันแก่ชุมชนเป้าหมายต่อปัญหาเสพติดและสิ่ง
ผิดกฎหมายอื่น ๆ

2. ความเป็นมาของหลักสูตรการอบรม รัฐบาลได้
แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรัก โดยมี
รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
เป็นประธานคณะกรรมการ มีนโยบายให้ขยายผล
โครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัดคือ
เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และพะเยา จำนวน 19
อำเภอและให้สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทอง
หลังพระฯ มาจัดการอบรมให้ทุกท่านเพื่อขยายผลโครงการ
ร้อยใจรักเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนต่อไป

หลักการพัฒนาทางเลือก ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

นายยุทธชัย ตาห่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ
คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้ง
ในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและ
ทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับ
ชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้น
อยู่รอด ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้าง
พื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคง
สามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มี
การรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุม
ทุกมิติ ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับ
หน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของ
ปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านใน
การลงแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดู
จากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของ
ชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวง
ชอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วย
ระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของ
คนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องลงแรงงานการ
ทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่
โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ที่ดินในบริเวณนี้เป็นของผู้มีสิทธิพลหรือป่าว

ตอบ : ไม่ใช่ เป็นของชาวบ้าน

ถาม : ในพื้นที่ ถ้าเรามีที่ดินอยู่บนที่ราบ แต่มีไม่อ่างพวงสัน
เขาจะนำน้ำมาใช้ได้อย่างไร

ตอบ : สามารถไปขอต่อท่อจากอ่างพวงสันเขาที่ใกล้ๆได้ แต่ไม่
แนะนำให้ใช้กับที่นาเพราะน้ำจะไม่พอใช้

ถาม : ในช่วงฤดูแล้งน้ำในอ่างพวงพอใช้หรือไม่

ตอบ : พอใช้ แต่ปริมาณการไหลของน้ำอาจจะลดลงตาม
ฤดูกาล

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การพัฒนา

พื้นที่แบบองค์รวม

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาลดผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิต และการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ในการปลูกมะม่วงมีการใช้สารเคมีไหม

ตอบ : มี แต่จะใช้ในปริมาณและระยะเวลาตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของCP

ถาม : ในการปลูกมะม่วงมีการใช้สารเคมีไหม

ตอบ : มี แต่จะใช้ในปริมาณและระยะเวลาตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของCP

ถาม : วิสาหกิจชุมชน มีกี่กลุ่ม

ตอบ : มี 2 กลุ่ม ข้าว และไม้ผลคุณภาพ

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 แปลงนา

การเพิ่มผลผลิตข้าวสายพันธุ์อีโต้ ด้วยการใช้สารชีวภัณฑ์ร่วมกับปุ๋ยหมัก ที่จากเดิมได้ผลผลิตข้าวที่ 600 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 800 – 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีเป้าหมาย เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน จากการผลิตข้าวปลอดภัยที่มีคุณภาพ รวมถึงมีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว และการจัดตั้งโรงสีภายในชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ผลิต ลดรายจ่ายให้แก่ผู้บริโภค และส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ทำการปลูกพืชหลังนา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้หลังจากฤดูทำนา

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : หลังจากตากข้าว2ครบแดดแล้วก็นำไปใส่ยั้งฉางได้แบ่งใส่เป็นกระสอบหรือไม่

ตอบ : ไม่ได้ใส่กระสอบ นำไปเทใส่ในยั้งฉางเลย หรือบางที่พ่อค้าก็จะมาซื้อตอนตากเลย

ถาม : ในปัจจุบันนี้บ้านเมืองงามเหนือและเมืองงามใต้มีการมาช่วยกันดำนานไหม

ตอบ : มี เป็นการเอามือกันถ้าบ้านไหนปลูกก็จะไปช่วยกัน

ถาม : ข้าวพันธุ์อีโต้(กข.21) แดกกอกกี่กอ

ตอบ : 1 ต้นแดกกอก 17-20 กอ โดยข้าว 1 รวง มีเมล็ดข้าว 151 เมล็ด

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 วิถีชีวิต เกษตร

พอเพียง

พื้นที่สาธิตได้มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ

1) ที่อยู่อาศัย 2) การปลูกพืชท้องถิ่น ผักสวนครัว ไม้ผล รวมกับโรงเพาะสารชีวภัณฑ์ 3) การเลี้ยงปลา และ 4) การเลี้ยงปศุสัตว์ โดยทางโครงการเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด พร้อมทั้งการจัดตั้งกองทุนด้านปศุสัตว์ และการถ่ายทอดความรู้ให้ชาวบ้านสามารถพึ่งพาตัวเองได้ เช่น การทำอาหารสัตว์ลดต้นทุน การป้องกันโรคระบาดเบื้องต้น การสอนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเองเป็น เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์ในพื้นที่ เป็นต้น

คำถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ไก่ดำภูพานเอามาจากไหน

ตอบ : เอามาจากจ.สกลนคร

ถาม : มีวิธีสังเกตโรคคอหิวน้ำสุกรอย่างไร

ตอบ : ผอม ท้องเสีย แนะนำให้แยกออกจากหมูกลุ่มอื่นทันที

ถาม : ทำไมต้องเป็นไก่ดำภูพาน จากสกลนคร

ตอบ : เนื่องจากไก่ได้ปรับปรุงสายพันธุ์ ทำให้มีอัตราการเจริญเติบโตเร็ว อยู่ในช่วงอายุประมาณ 3-4 เดือนได้ผลผลิต

ถาม : ใช้ถุงสีฟ้าห่อกล้วยทำไม

ตอบ : กันแมลง และผลผลิตจะสวย

ถาม : กล้วยที่ปลูกพันธุ์อะไร

ตอบ : กล้วยน้ำหว้า พันธุ์ปากช่อง 1

ถาม : ปลูกหญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล ใช้เมล็ดปลูกได้ไหม

ตอบ : ท่อนพันธุ์จะมีอัตราการงอกมากกว่าปลูกแบบเมล็ด

ถาม : ไก่แจ้ เป็นไก่สายพันธุ์พื้นเมือง หรือไก่ป่า

ตอบ : เป็นไก่ป่า จะมีลักษณะตัวเตี้ย

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้นำมาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตรุนแรงเข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุญ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชาผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : เพราะเหตุใด คนที่เคยเสพยาหลังจากที่ได้รับการบำบัดแล้ว ต้องหันกลับไปเสพยาอีกครั้ง

ตอบ : นายมานิต : สร้างอาชีพให้เขามีอาชีพที่สุจริต มีสังคมใหม่ ทำให้เขาได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น จะช่วยให้หลุดพ้นจากสภาพแวดล้อมเดิม สังคมเดิม และเพื่อนกลุ่มเดิม จะช่วยให้เขามีภูมิคุ้มกันที่ดีจากสังคม

ถาม : แรงจูงใจที่อยากเลิกยาคืออะไร

ตอบ : นายส่องแสง : การใช้ยามันทรมาณ อยากเลิกยาไม่ อยากใช้ยาแล้ว ต้องการมีอาชีพที่สุจริต

ถาม : คุณมานิตมีอะไรเป็นแรงบันดาลใจในการเลิกเสพยา

ตอบ : นายมานิต : แรงบันดาลใจ คือ ลูกสาว ต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูก

ถาม : เคยมีความรู้สึกเกลียดตำรวจบ้างไหม

ตอบ : นายสมบุญ : ไม่เคยมีความรู้สึกแบบนั้น เพราะทราบดีว่าตำรวจต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่

ถาม : หากมีสิ่งที่ล่อใจ ให้ท่านกลับไปดำเนินชีวิตเหมือนเดิม ท่านจะกลับไปไหม

ตอบ : นายสมบุญ : ไม่กลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมอีก เพราะเราออกมาจากจุดนั้นแล้ว ได้รับโอกาสที่ดี จะใช้โอกาสนี้ให้คุ้มค่าที่สุด

นายมานิต : หากกลับไปใช้ชีวิตแบบเดิม ที่คาดว่าจะเป็นไปได้มากที่สุดคือเหล้า ส่วนยา ไม่หันกลับไปใช้อีกแน่นอน เพราะ รู้เป็นอย่างดีว่ามีโทษอย่างไร

นายส่องแสง : ไม่อยากกลับไปใช้ยาอีกแล้ว เพราะการใช้ยาเป็นการทรมาณร่างกายตัวเอง

สภท.เรียนรู้งสู่การพัฒนา ตามศาสตร์พระราชา

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

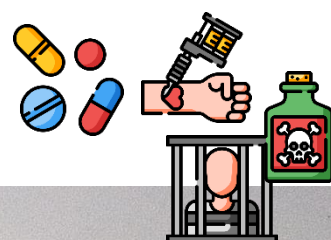
ถาม : วิทยากรทั้ง 3 ท่าน เคยพบกรณีที่ถูกตำรวจจับบ้างหรือไม่

ตอบ : นายสงแสง : 5-6 ครั้ง

นายมานิต : ไม่เคยถูกตำรวจจับ เพราะคอยสอดส่อง หลบ

ซ่อนอยู่บ้านตลอดจึงไม่เคยถูกตำรวจจับ

นายสมบูรณ์ : 6-7 ครั้ง

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ และนายสุรัตน์ สัจจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มียาเสพติดและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือนร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมาก และได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยสำน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคม หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลแล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งในเวทีการประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการจัดเวทีประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชุมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

การดำเนินโครงการอาสาทำดี เป็นการให้โอกาสของโครงการร้อยใจรักษ์ เป็นกระบวนการนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดยาเสพติดควบคู่ไปกับการฝึกทักษะ ฝึกอาชีพ

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการขยายผลแหล่งน้ำไปในหมู่บ้านเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียงโครงการฯ ได้นำต้นแบบการพัฒนาของโครงการฯ ทั้ง 4 หมู่บ้านหลัก 20 หมู่บ้านย่อยนำไปปรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันโครงการฯ ได้มีการขยายผลแหล่งน้ำจำนวน 11 หมู่บ้านแล้ว

ประเด็นจากผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : เมื่อก่อนในอดีตที่ผ่านมาผู้มียาเสพติดมาก่อน และในปัจจุบันยังผู้มียาเสพติดที่สืบทอดอำนาจต่อหรือไม่

ตอบ : พ่อหลวงดวงแก้ว ยานทา : ส่วนหนึ่งก็ได้ออกจากวงจรแล้ว และมาทำงานร่วมกับโครงการ แต่ในบางส่วนก็ไม่เข้าร่วมโครงการและหนีออกจากหมู่บ้านไปอยู่ที่อื่น ในปัจจุบันก็ยังไม่พบว่าผู้สืบทอดอำนาจแต่อย่างไร

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายสิทธิศักดิ์ อภิกุลชัยสุทธิ์ นายอำเภอแม่เมาะ

กล่าวสรุป กิจกรรมการอบรมและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ บ้านห้วยสำน คือ การพัฒนาให้คนมีโอกา สสร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุกๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการ พัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืบ ข้อมูล เพื่อให้เกิดการ **ระเบิดจากข้างใน** ให้ตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกัน ในระดับท้องที่ท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วม ออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้น ตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหาร จัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ

- 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน
- 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์คือ

- 1) เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหาในชุมชน ของท่าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
- 3) สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมีงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การปลูกพืชผสมผสาน แบบ 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
2. การเลี้ยงปลา โดยใช้แพลงตอนจากวัชพืชเป็นอาหาร
3. การเลี้ยงปศุสัตว์พื้นที่
4. การเลี้ยงไก่ดำภูพาน 3 สายพันธุ์ คือ ภูพาน 1 ขนสีดำ ภูพาน 2 ขนสีขาว และภูพาน 3 ขนสีน้ำตาล
5. การเลี้ยงเปิดเนื้อพันธุ์ฮีเลียส เปิดไข่พันธุ์กากีแคมเบล และเปิดเทศบาบรี
6. การเลี้ยงหมูดำดอยตุง
7. การจัดตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ กองทุนอาหาร กองทุนยา/วัคซีน และกองทุนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับคนยากจน
8. การสนับสนุนให้ชาวบ้านในพื้นที่ปลูกหญ้าเนเปียร์หวาน อีสุราเอลเป็นอาหารสัตว์
9. การตั้งกฎมาตรการการดูแลไฟฟ้า
10. การจัดสรรพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ 1. ป่าใช้สอย 2. ที่เนินเขา 3. ที่ดอน และ 4. ที่นา
11. การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
12. การปรับปรุงสายพันธุ์มะม่วงให้ตรงตามตลาดต้องการ
13. มาตรการการใช้น้ำในชุมชน โดยการติดมิเตอร์
14. การจัดตั้งคณะกรรมการดูแลน้ำ
15. การสร้างอ่างพวง 2 แบบ คือ อ่างพวงพลาสติก และ อ่างพวงข่อยซีเมนต์
16. การปลูกพืช โดยไม่ใช้สารเคมี
17. การปลูกพืชหลังนาเป็นพืชหมุนเวียนในแปลงนา เพื่อให้เกิดรายได้ตลอดทั้งปี
18. การสร้างรายได้ในชุมชน โดยการขายข้าวให้กับคนในชุมชน
19. การใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนสารเคมี
20. การสร้างรายได้เพิ่มในครัวเรือน

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การปลูกพืชปรับภูมิทัศน์ เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
2. การจัดตั้งคณะกรรมการดูแลน้ำ
3. การใช้พื้นที่ใช้สอยให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. การปลูกพืชผสมผสาน
5. การขยายพันธุ์ไก่ดำ และเปิดไข่กากีแคมเบลในพื้นที่
6. การนำแนวทางโครงการเด็กเลี้ยงไก่ไปทดลองใช้ในชุมชน
7. การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว
8. เทคนิคการเตรียมดินในแปลงเกษตร
9. การใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนสารเคมี
10. การขยายผลการสร้างรายได้ในชุมชน

สพท.เรียนรู้สู่การพัฒนา ตามศาสตร์พระราชา

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 97 ทต.ห้วยไคร้ อ.แม่สาย จ.เชียงราย

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	94.64	3.57	1.79	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	66.07	30.36	3.57	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	67.86	25.00	7.14	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	82.14	14.29	3.57	-
วิทยากรมีความรู้	91.07	7.14	1.79	-
สถานที่อบรม	76.79	23.21	-	-
สถานที่พัก	69.64	26.79	3.57	-
อาหารและเครื่องดื่ม	83.93	14.29	1.79	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 56 คน จาก 62 คน